

Megjelenik e lap minden Vasárnap és Csütörtökön. Előfizetheti minden es. k. postahivatalnál, a lapok kiadó hivatalához címzendő levelekben. Ára évenként 3, félév 6, 3 hónap 12 pengő forint.

A lap szellemi ügyeit illető közlemények a szerkesztőséghez utasítandók.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:

A Szentegyházutcában, a Kendeffi háznál, 487. szám alatt.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

(HARMADIK ÉVI FOLYAM.)

Hirdetések minden négy hasábról egy sor után 4 pkrót közzétételnek; folytonos hirdetések 10 pkr. elengedtetik. Mindenik hirdetésre 15 pkr. helyegdíj előre befizetendő.

A lap anyagi ügyeit érdeklők: n. m. előfizetés, hirdetések, reklamációk sat. a kiadó-hivatalhoz utasítandók.

KIADÓ-HIVATAL:

A Középutczában, STEIN könyvkereskedésében.

A SELEYMENTENYÉSZTÉS.

Lapunk mult évi folyamának tárczája, eles selymésznök, t. Tunyogi József ur tollából hozta ismertetését a selymentenyésztés hazánkban történetének, melyből kitérjük, hogy, bárha a kormány év-század óta mindent elkövet ezen hasznos czikk honosítására, törekvése ekkor mi eredményt nyert? Kérdés, pedig tagadhatatlanul a selymészet a nép gazdaságának egy igen fontos ága, s a mívelését üző tartományok igen nagy része köszönheti annak, anyagi virágzását. Hogy ezen czikk hazánkban oly nehezen terjed, annak okát geographiai, s népességi viszonyainkban kereshetjük.

Hazánk melegebb vidékeire, hol az eperfa jobban diszlenek, többnyire oly korlátolt az impopulatio, hogy a mindennél szükségesebb gabona, és takarmány-termelés a munkás kezeket teljesleg igénybe veszi, s a hat éves gyermekek kezdve, ki már a marhát pásztortolja, vagy az eke előtt hajítja, az összegyőnyedett nyolczvan éves agy, ki még legalább a széna mívelésétől vissza nem vonja magát, mindnyájan a mező munkával foglalkoznak, örömet szentelven dözsölésre, s nyugalomra a felmaradt napokat.

Nagyobb impopulatio a székelyek, szászok s havasi oláhok közt mutatkozik; de az utóbbiak lakhelyének éghajlata teljesleg, az előbbieknek pedig legnagyobb részben nem kedvező ezen üzlet folytatására, amennyiben az eperfa kellő tenyésztése mérsékelt éghajlatot igényel.

A Szászföldön legnagyobb jövője van a selymentenyésztésnek, s innen, a mint kormányzó herceg ő magasságának a Gazdasági-egylethez csak éppen most küldött leiratából látjuk, az eperfa tenyésztése jellelű biztatások küldettek fel a cs. k. helytartósághoz.

A Székelyföldön Maros és Udvarhelyszék volna hivatva a selymentenyésztésre kiválólag, hol mind a népesedés a szükségletnek megfelel, mind a föld és éghajlat kedvez az eperfa-tenyésztésnek is, a selyembe különben is öltözködni szeretők

székely nők idővel is rendelkezhetnek arra, hogy a selymet ha viselni készek, előállítani is képesek legyenek; s így míg férfiak s testvéreik borvízzel s szerény kézműiparukkal bebarangolják az országot, ők otthon a selyemgubók szaporítása által bőven beszerezhetnék a háztartásra s ruházatra szükséges pénzeszeget.

De nagyon sajnós, hogy éppen a székelyföldi műveltebb osztályból nem áll elő egy apostola a selymentenyésztésnek, hol a tanulni szerető, és iparkodni kész székely okulást, utasítást és segédelmet találjon.

Egy-két férfiú vagy lelkes nő kellene csak, ki ezen oly szükséges s oly széppézt behajtó üzletet vidékén szétterjeszteni, s irányában a népet lelkesíteni képes volna, és az a mind szegényülő Székelyföldre pár évtized alatt oly jelentékeny pénzeszámot látna, mely minden bizonynyal nagy tényezője leendene ezen derék nép anyagi virágzásának.

Kormányzó herceg ő magassága ezen nevezetes kérdést, egy látszik, kormányzó gondja alá vette, és így ezen iparág, mely felülről is gyámoltatik, csak kétszereselőmenetelnek örvendhetne.

Hazánkban e téren leginkább a szászok és Erzsébetváros környéke mozdult meg, hol már főként az eperfa-plántálás mind nagyobb kiterjedést vesz, s hol már alkalmasint néhány év múlva a selymentenyésztésnek hazánkban kezdeményezését várhatni.

A Gazdasági-egyletnek alább közlendő hivatalos tudósításai felvilágosítást adnak azon lépésekről, melyeket felsőbb felhatalmaltak a Gazdasági-egylet a selymentenyésztés első lépésének megtételére jónak látott, mely főként abban áll, hogy epermagvak vásárlása s szétterjesztése, s a nagyobb szorgalomnak e téren pályadíj és kitüntetés általi megkülönböztetésével az eperfa tenyésztésének legelőbb is némi lendületet adjon, mialatt itt a leendő lelkesek és iskolatanítók a selymentenyésztésből elméleti és gyakorlati tanítási órák fognak adni az idén is, folytatásul a tavaly már sikerrel megkezdett előzménynek.

Ezen ügyet, mint a nép vagyonosodásának egyik fontos tényezőjét, méltán ajánljuk honfitársaink figyelmébe.

Dózs D.

GAZDASÁGI EGYESÜLET.

Folyó hó 7-kén tartotta az erdélyi gazdasági-egylet a tavaszi közgyűlés után első választmányi ülését, gr. Mikó Imre ő nmlga elnöke alatt. A gyűlés elején a jegyzőkönyv felolvasása és hitelesítése után a titkár azon örvendetes jelentéssel lépte meg a választmányt, hogy báró Wesselényi Ferencz és István urak mint alapítók; Fekete Pál, Tolnay Gábor, Nagy Sámuel és Sándor János urak mint rendes részvényesek állottak be az egyletbe.

Az azután megkezdett tárgyalások két igen nevezetes ügy körül forogtak, t. i. a herceg kormányzó ő magasságától nyert 1000 pfrny segély a tavaly állított selymentenyésztés fenntartására azzal foglalkoztatva a választmányt, hogy az ama segély mellett küldött leiratban kifejezett óhajatai a magas kormányzat miképpen volna a legcélszerűbben teljesíthetők. A tanácskozás eredménye a lett, hogy a választmány az ismeretterjesztő szakosztályt megbízta, dolgozzék ki az illető tanárokkal egyetértve haladéknélküli egy programot, melyszert a jövő évfolyam alatt, a selymentenyésztés rendszeres tanítása s gyakorlati folytatása mellett az illető tanítók különös gondot fordítsanak az epertermelésre, mint a selymentenyésztés nélkülözhetetlen alapfeltételére; azonkívül felhatalmazta a választmány a szakosztályt, hogy előleges költségvetés után hozzávetőleg megállítván a nyert segély egyes részeinek miképpen történendő felosztását a tenyésztési vállalat egyes ágaira, szakaszszon abból egy elegendő összeget a végre, hogy a tenyésztés kívül az ország több arra alkalmas helyein, arra külön felszólítandó ismert buzgalmu egyének vezetésével állítsanak eperfaültvényeket legalább némileg segélyvel és az eredmények felmutatása után jutalommal lehessen buzdítani.

A második nevezetes tárgy volt a vidéki pénztárnokok kinevezése és rendszerítése, erre nézve a választmány felkérte gr. Bethlen János ő ngát melléje adván Nagy Ferencz és Dózs Dániel urakat, hogy bizottságilag jelennek ki az előttük ismert azon buzgó és ügyesítő férfiakat a vidéken, a kik ily megbízást szívesen vállalnának és a kirkól remélni lehet, hogy az elvállalt tisztben buzgalommal és lelkiismerettel el fognak járni, és ezek névsorát terjesztse a közelebbi gyűlésen a választmány elölbe, a végleges kinevezés alapjául.

Az erdélyi gazdasági-egylet ismeretterjesztő szakosztálya az igazgató választmány megbízása folytán folyó hó 7-kén délután összehívult a selymentenyésztés kezelésére írt a folyó év nyarán és a nyers segély minél takarékosabb és célszerűbb felhasználása iránt, következő programot állított meg:

1) A selymentenyésztés és a vele egybekötött faiskola igazgatója és kezelője ez idén is tanár Tunyogi József ur lesz, tekintvén azonban a tanár ur gyengült egészségi állapotját a bizottság az igazgató választmány felhatalmazása folytán az érdemes tanár urat az elméleti tanítás alól fölment, melyet e szerint segédtanító és tanár Kócsi Károly ur fog adni, kézikönyvül használna Hutirai Lukácsy Sándor urnépszerűetárgyra vonatkozó kis munkáját. — A tanfolyam f. hó 19-kén veszi kezdetét.

2) A tenyésztésnél kívül itt helyt még a rom. kath. Lyceum kertjében egyleti titkár Finály Henrik vezetése alatt fog egy kisebbszertű faültvény és egy fióktenyészde az egylettől nyert segély mellett felállni. Egy nagyobbserű faültvényt beállít az egylet a maga közelében a kezelő titkár Nagy Ferencz igazgatása alatt.

3) Az egylet rögtön rendelkezik nagyobb mennyiségű epermag beszerzéséről, és aztrészelekre elosztván az ország különböző vidékeire ismert ügyesítő férfiaknak szétküldi illő utasítás mellett, hogy magból hogy kell eperfát nevelni.

4) Az egylet 20 pfrjával négy díjtűz ki azon ügybarátok számára, a kik annak idejében a legtöbb és legszebb eperfacsemét tudják felmutatni.

Figyelmeztetés.

A magas kormány segélyével az erdélyi gazdasági egylet felügyelete alatt felállított selymentenyésztési tanintézetben, a tanfolyam f. hó 19-kén veszi kezdetét. Részt venni szándékozik szíveskedjenek magokat ev. ref. tanár Kócsi Károly urnál jeleníteni és beírni.

Kolosvár, április 9-kén, 1858.

Finály Henrik s. k. egyleti titkár.

Az eperfa-tenyésztésről utasítás, tanár t. Tunyogi J. által szerkesztve, következőleg hangzik:

Epermag - csirázásról. — Az epermagot, ha annak frissességéről teljesen meg vagyunk győződve, tegyük sósvízbe 36 óráig, mielőtt elvetnők, s majusnak hideg napjai előtt ne, hanem május 20-dika után kell elvetni. Ha pedig ez nem sikerülne, július közepén lehet

MONTENEGRO.

(Folytatás.)

Montenegro népe egy szláv törzs, mely, a mint tudatuk, valamint a morlakos a s ragaszkodás is, a szerb nagy szláv-családhoz tartozik. Nyelvük s szokásaik csak kevésben különböznek a bosniai, hercegovinai stb. szerbekétől. Régebben Montenegro is, épp mint a megnevezettek, része volt az oly sokáig virágzott régi nagy Illyricumnak. Mindnyájuknak együtt van hisztoriai emlékek, melyet népdalaikban sajtólagosan énekelnek: Marco Královich, Wulur, Stéphan Dusanéi, Wilá legendái s a stb. Sávát, a rigó-mezői hősdalok Montenegro bércein épp oly ismeretesek, mint a dinari alpeseken, a Morva, Drina, Száva s Dráva folyók rónáin. E nagy királyság szétszórtatott ugyan, de a hajdani Szerbia királysága — melynek fejedelmét magokat néha császároknak is czimézték — fényle még el minden szerb honfiban, Osztrák, Törökországokban, jelesen pedig a kicsiny s már ismét független Szerbiában, mint Dávid francia turista is megjegyezték. Sokan vannak közöttük, kik a szabadságról s egy nagy Szerbország újra alakításáról révedeznek, de az orosz birodalomtól merőben elkülönözve; mert — vestigia terrent — jól tudják, hogy az orosz birodalommal egyesülni, vagy szolgáskodni, mindegy. A függetlenség, a szabadság szelleme annyira is fejlődött már a szerbfajoknál, mikint közölük is Szerbia s Montenegro magokat emancipálták. Ugyanezt kísérik épp jelenleg Hercegovina, Albánia, bosniaországek is, melyek a jelenkor igt ug nézik, mint hisztoriai átmenetiszakot, melyben vér szokott folyni ugyan, de új, nemesebb politikai alakulást eredményez, s ezt

az isteni gondviselés igazgatásának tulajdonítják.

De talán ideje már Montenegróban megjeleni. Miképp lovagoltunk a meredek hegyeken föl, minden út nélkül, sűrű kődarabok, bokrok közt; miképp nyugottunk ki magunkat Njégusch középállomáson, leírásával nincs mit farszszam a kegyes olvasót, elég hogy mentől inkább közeledtünk a herceg „Cetinje“-i rezidentájához, kisérőnk annál csintalanabbak voltak, lödöztek pisztolyaikkal. Néha mellettünk csendesen lovagoltak, a midőn némelyikük lovaiknak egyszerre sarkantul, vagy jobban mondva, kengyelzúrást adván, a vadon felé iramodtak, s pisztolyaikat a bokrok, vagy valamely szirt felé lökték ki, mintha éppen a török ellent kergetnék, aztán jobbra-balra ugráltak, ismét lödöztek, mintha a csatában volnának, midőn pedig visszancztek, kiki figogatta a másoknál jobb pisztolyát. Ezek az áthléta-termetű, s jelentékeny magyar arczképű emberek általán sokat tartnak fegyverekre: népdalaikban — mint a spanyolok a cid-dalokban — énekelik, híres hősookról nevezik, p. o. Párván oglu pasha, Ali pasha sat. kardja, csak hogy nem imádják Isten gyanánt, mint Atitlánk s az ő népe. Szép handscharuk s pisztolyaik nekik kedvesek, mint szeretőik, s drágábban fizetik, mint nőiket, kiket többnyire vásárolni szoktak. A fiú, mihelyt annyira erősödik, hogy a fegyvert elhírja, övébe pisztolyt s nagy kést szúr. Egy 9—10 éves ifjú, ki velünk késbe meztől jött, első pisztolyát, mely, talán mód nélkül töltve, kezéből hátamögé szökött. Amde a fiú éppen nem ijt meg, a földről fölvetve, újra töltötte s övébe dugta, a nélkül, hogy talán valamelyik öreg megintette volna vigyázatlanságáért. E szabadság fiait annyira szeretik s becsülik a fegyvert, mikint még csak egyház, vagy gunyhó sincs, melynek falain, több löfegyverek, kardok, löportartók sat. ne

függnének, s ez így van a fejedelmi palotában is. Valakit a fegyvertartástól eltiltani a legnagyobb gyalázat, több, mint az élet elvesztési, s jaj volna annak, ki a nemzetet s szabadság s hősiesség jellemétől megfosztani akarná!

Főlebb említem, mikint a feketehegyieknek s a szerbeknek ugyanazon nyelvök s népdalaik vannak, de vannak, a mi igen természetesen, külön dalaik, épp úgy mint külön küdelmők; van nemcsak az, de új daluk is, mert náluk nem szükség, hogy egy hadi hőstény, vagy jeles esemény századokig avuljon — mint nálunk, — hogy elfelejtődjék, vagy egy költői műben jöjjön a nép elé. Náluk maga a jelen is költői, a mi tegnap vagy ma történt, már dadasztja poéta ereiket, s rögtönöznek versben, zenében még olyan dolgokról is, melyek előttük történek. Valamint nálunk minden valamit erő esemény a hírlapokban, ugy náluk a dalokban jelenik meg. E dalokban van krónikájuk, s a ki e krónikákat összegyűjténé, a nép folytonos hisztoriajával birna. Im egyik nagy haszna a „népdalnak“, a melyről ártatlan értekezésemet minap egy magyar hírlap elfogadni nem méltóztaték!

Mi, természetesen kíváncsik voltunk montenegrói dalokat hallani, s midőn e vágyomat házigaizdának nyilatkoztatnám, az rögtön elküldött egy hegyi bárdusért, ki este megis jelent „Gusla“ nevű három huros zene-műszerével, s a házi leánynyal együtt több nemzeti darabokat énekeltek. Házigaizdánk pedig, ki olaszul jócskán tudott, minden darab végével, annak tartalmát elmondotta. Melodiják, a mint képzelhetni, nem volt olyan mint a sphaeráké, melyet Pythagoras egykor hallott, vagy a milyent Rosini szokott teremteni; de tartalmuk teljes hon-szabadság-szeretettel. Im például egy olyan dal, magyarra a lehetőségig hűn, de mérték nélkül áttéve:

Vajjon hol van a szláv hona,
Vajjon hol van a szláv országa?
Talan ott, hol a Berecina ered;
Ott talán, hol a Bálkán a villany dörgése
miatt reszket?

Nem, nem, nem; nem, nem, nem,
Az én honom nagyobb legyen.

Talan ott, hol az ernyedetlen szerb erős fia
Éles kardját villogtatja?
Vagy talán az Elba partjain van,
Vagy talán ott, az öreg Kárpát csúcsain?
Nem, nem, nem; nem, nem, nem.

Talan ott, hola Szávia komolyan hömpölyög;
Vagy talán Adria regényes partjain,
Vagy ott, hol Ural fehér feje
A csillagok közt égig emelkedik?
Nem, nem, nem; nem, nem, nem.

Ott van talán, hol a Duna habozva lejt,
Ott, hol a Volga hatalmasan zuhog,
Vagy talán épp ott, hol a bosniak rabláncza
csai ugy csörögnek,
Hogy az agg Stambul ijedten reszket?
Nem, nem, nem; nem, nem, nem.

Ott, hol a vindis fegyvert kovácsol,
S fivére után sovároog?
Nem, nem, nem; nem, nem, nem.

Mindenütt van az én honom, hol nyelve-
met beszélik!
Hol a „Szláva“ anyánk fiait egységre s
szeretetre tanítja: sat.

(Folytatjuk.)

vetni azon évi friss epermagot, mely már angusztaban kikel. Ha nagy meglepetés a gyenge vetést, lehet a nap heve ellen, zöld-ágakkal, szalma-takaróval is oltalmazni ekkor.

A földnek epermag alá készítése-ről.—Magyagnak jól elkészített kerti földet, folyóvízhez, ha lehet, gyakoribb öntözhetést végett közelebb fekvőt, egészen napfényt, és éjszakra védett helyet kell választani. Ha nincs jó föld a helyen, úgy egy hosszú négyszögöt kell két láb mélységre kiásni, és jó, vagy a mi még jobb, melegebb földdel kell kitölteni. Ha pedig azon helyen is jó a föld, így ősszel, ha pedig ez nem lehetne, tavasszal kell rigolozni korán és megtrágyázni. Április elején föld-átat a föld a burján kiirtására, ismét föl május 2-dik felében is, ha dertől felni már nem lehet, s mindenki úgy négy láb szélességre osztatik, minden ágy között 2 láb széles út hagyatik, s jól meggerbéllettik, hogy semmi doronc a gyöngye növényét növéseben ne gátolja.

Vetésről.—A vetés következőleg történik: minden lat epermaghoz választatik egy két öl hosszú, 4 láb széles magágy; barázdákat húz a vető gereblyéjével, egy hüvelyk mélyet, földgyit ezen lat epermagot száraz porondral, vagy száraz földdel egy edényben, s azzal vékonyan és egyenlőleg behintik a barázdát, öt részre osztja, s minden sorban az ötödészt elhinti, beföldi a barázdákat félhüvelyk földdel, ha pedig a föld rossz, ez esetben a barázdákat, melegebb vagy fagyosabb földdel fűdi. Azután megöntözi az ágyat folyó vagy más, a napon vagy másutt állott vízzel, és ha nem esik, folytatja ezt, minden másod vagy harmadnapon. Öntözésre egy apró lyukú öntöző használtatik, hogy a föld nemossassék le a magról, vagy gyökerei a gyenge növénynek meg ne meztenitessenek. Javallható az is, hogy az ágy körül embermagasságnál magasabb élő gyepe növeltessek, hogy ezáltal a növények a hideg szelek ellen oltalmaztassanak; e nélkül is ugyan előhaladnak többnyire, de sokkal jobb így s könnyen egy egész évvel lehet nyerni a növéseben. Ezután a mag, meleg vagy hideg idő szerint, tizedik vagy tizenegyedik napra, vagy még később is kijön, s ekkor az öntözés, ha nem esik eső, lehet hetenként egyszer, s a magágyt szorgalmasan gyomláltatni, és hol fölötté sűrű, ritkítani is.

Lehet szalma-fedőkét fákhoz erősítve, vagy sűrű bokrokat is a nap pergől sugarai ellen alkalmazni. Lehet a vetés sorai közé mohasorokat is rakni, hogy a nap égető sugara, nyári hónapokban kevésbé ártson. Augusztus végével meg lehet szünni a gyakori öntözéstől, hogy inkább megérjék faja, s télben a hidegnek föld nélkül is inkább ellentállhasson. Az öntözésnek csak este, naplemente után kell lenni, mert elperzséssel reggel a növény gyenge leveleit a nap sugarai. Egy lat epermagban mintegy 10,000 szem van. Gyökere hosszabb, mint a föld feletti növe. Ősszel a beálló hóharmatkor befödetik falevéllel, vagy fenyő-tüffel.

Az erősebb növényeket, melyek egy láb magasak, vagy még magasabbak és egy tollszárvastagságúak, a jövő tavasszal ki lehet venni és iskolába ültetni, hogy pedig egymást ne akadályozzák, vissza kell vágni a föld felett 3 szemig. A kisebb növények a magágyban maradnak. Ezen iskolába-ültetés módjáról, maga idejében további utasítás fog közölni.

KÜL- ÉS BELFÖLDI LEVELEZÉS

Brusza, 1858. márczius 21-én. — Multlevelemben a tavasz-kiderüléről, a réteket zománczó virágokról beszéltem: s alig néhány napja, s minő változás, ma tengennyi hó borítja a vidéket, s oly vadul havaz, hogy, ha így tart, holnap öv fog esni a hó; rendes egy időjárás.

Stambulból írják, hogy Hamilton Seymour bécsi angol követ fogja Canning helyét elfoglalni Stambulban, ki végre lemondott helyéről; az öreg lord igen kedvetlenül hozta honának ezen áldozatát; ő Stambulban mindenható hatalommal bírt, melynek egy felől az angol nemzet, de főképpen személyes hatalma is volt oka; úgy tudom, hogy midőn Canning Stambult elhagyta, azt mondta, hogy ha kormányt visszahívna, akkor is Stambulban maradna, s mint magános egyén támogatná tanácsaival második hónap Török-hont. Korunkban a Cincinnatusok és Washingtonok igen ritkán tűnnek fel; a 19 század önző embere hatalmától nem örmöst válik meg, s hogy Canning valami nagy kitüntetésért egyezett bele ezen visszalépésbe, annyi bizonyos.

Egy sürgönyi tudósítás azt is mondja, hogy Stratford Redcliffe rövid időn Konstantinápolyba jöved, hogy a szultántól s törökön barátaitól búcsút vegyen, s megbízó levelét visszakérje.

Mult szombat a Törökön függő statusadósságait (dette flottante) rendező bizottmány (melyről már egy levelemben említést tetek) Fuad pasha külügyminiszter és Haszib pasha pénzügyminiszter jelenlétében összeült a Deszázári kámban.

Haszib pasha, az ujonnan Párisba rendelt kaimék (papíros-pénz) egy mintáját mutatta fel, melyet a török kormány a forgásban levő, s könnyen utánozható kaimék bevéltására, s a kérdésben levő adósságok fedezésére rendelt; azonban ezek még nincsenek készen, s ennek következtében a bizottmány, miután meghatározta, hogy

az adósság kamatja aranyban fog fizettetni, elnapolta magát 6 hónapra.

Mult csütörtökön a francia követ Napoleon saját kezű levelét adta át a szultánnak, mely felelet a nagy-ur 14 januáriusi kísérlet alkal-mával irt szerencsétlő levele.

Ugyanakkor a spanyol követ Isabella királynő egy levelét adta át apadisáhnak, mely tudatja az asturiai herceg születését. Fuad pasha külügyminiszter, és Kiamil bey, a követek bevezetője, voltak jelen ezen ünneplésnek postálkodásánál.

Meletius, a mitilenei püspök a nagy ekklesia által valami engedelmességi hibáért az Athos hegyre száműzetett, s két kavasz a Szalonikra menő Lloyd gőzörsre kísérte, de nem sokára egy angol követségi hivatalnok jelent megrendőrei-vel a hajón, s a püspököt, mint alattvalóját, (jóniai szigeti születés lévén) reclamálta, a kapitány kiadta, s a püspököt, a kavaszok tiltakozása daczára, elvitte magával; ezen megsértése a görög theocratica hatalmának, nagy ingerültséget okoz a görögök között.

Az örmény püspök 50 pappal, s több ezer ember kíséretében tette le a nagy-campo örmény temetőbe Nicolas agha koporsóját. Nicolas agha a szultán építész volt, ki Párisban képezte ki magát (a st. Barbe college növendéke) s a Dulma Baksei Szeraly építője volt. Azt hiszem, hogy utódai szükséglet látni nem fognak, ő Stambul egyik Croesus-a vala.

Adriánopolyból írják, hogy a dere-beyk ellen az ingerültség nagy, a Presse d'Orienté ellenek irt cikke minden nyelvre lefordítva ke-reng Bulgáriában és Ruméliában; a kormány több felszólításokat kapott, hogy használja fel az alkalmat az előrehaladás ezen megrögzött ellen-einek megsemmisítésére.

Mohamér pasha helyébe Mustafa pasha volt szmirnai kormányzó nevezetett ki.

Huszeim pasha megérkezett Monastirba, hogy a hercegovinai hadsereg parancsnokságát átvégye. Egy összeütközés volt Gaska mellett a montenegroiak és a törökök között, az eredményről még semmi bizonyos hír.

A szmirna-aidini vasúton erőlyesen dolgoznak; a napokban 5 hajón érkezett meg 3 mozdony, több dolgozó mű (csovékverő, vízmerő sat.) s a sinek, melyek zászlókkal ékítve, nagy ünnepléssel tettek partra; ugyanezen alkalommal Scott mérnök, az alagutak nagy mestere is megjött.

A terv szerint Szmirnán 3 docks (zárt kikötő) leendő vasutal összeköttetésben, melyek 1-jének partján a vám-hivatal épülete leendnek; a 2-nál a szent-hordó hajók rakodnak partra; a 3-nál a kereskedő hajók rakodnak, ezekben egyszerre 60 hajó rakodhatik. Ezen kikötőkből a Meles gyönyörű s emléktűs völgyein vonuland végig a vasut a Mycale hegylánczig, melyen egy hosszú, 2000 angol láb hosszú alagut fog átvágnai, ezen munka Scott mérnök számítása szerint 9 hó alatt végződnék be, s 400000 kubik kő kerülend ki, mely a nevezett kikötők építésére fog fordittatik; ezen hegyen túl a munka könnyű, az mindenütt az ephesusi tőren fog egész Aidinig menni. Mig az alagutat furják, addig mind a szmirnai, mind az aidini oldalon fog a munka folyni, úgy hogy egy év alatt az egész vonal kész lehet. A kormány félve, hogy a földbirtokosok nehogy nagyon felverjék a vonalhoz szükséges földértéket, egy tanzáti hivatalnok elnöklete alatti bizottmányt nevezett ki, mely a föld értékét megbecsülje; de a lakosok előre átlátva a vasutból birtokaikra báromlandó előnyt, a kívánt földet oly kedvező feltételek alatt adták át a társulatnak, hogy a nevezett bizottmány egyszer se ült össze.

Szmirna, Kis-Ázsia városainak egykori, sujkori királynéja, nagy jövőnek néz elébe; alig kezdék meg az aidini vasúti munkálatokat, s már két vonal van tervben Aidintől Moglahig, és Szmirnától Ucsáig; de mit mondok, ez több mint terv, egy megalkutott társulat megbízottja már szabdalomért is folyamodott; az utolsó vonal, Szmirnából kiindulva, a Hermes termékeny völgyön vonulna be Kis-Ázsia belsejébe, s érintené Magnesiát, Caszabát, Sárt (a régi Philadelphia) s Alahshirnélt, s a kutayai hegyek alatt elvonulva, menne Ushaknak (a régi Pelta). Ezen vonal később folytathatnák Scutárig, s összeköthetné Kis-Ázsiát és Szmirnát a fővárossal. Minő előny a kereskedésre! Kis-Ázsia gazdag selyemben, gyapothban, gabonában, opium, szőnyeg és dohánnyban sat., s ezek most lő és teve hátán azokatlítván, igen sokba kerülnek, egy vasut azokat olcsón és gyorsan átrópitendi a fővárosba.

A szmirna-aidini vasut-társulat rossz szemmel nézi ezen új vonalt, mely jövőben szintén tervben volt, s már megis kísértettek egy füstöt az új társulattal, de ez visszautasítás. Egy ily vetély-gés, ha a kormány feltudja használni, csak előnyös a közönségre.

Szmirnán egy nagy kórház, a st. Roch-kórház, néhány nap alatt kész leend, ezen háznak alap-ját egy gazdag kereskedő vetette meg egy 1000 piastierre menő hagyományával, egy aláírás 400 ezeret gyűjtött össze, hosszas vitalkozás volt az adandó név felett, az erre kinevezett bizottmány egy része az Association nevet akarta, más része a Commun, végre meg nem egyezhetvén leköszöntek, s egy közgyűlést hirdettek, melyben az utolsó szavazattal meg nagy lelkesedéssel.

Egy hazabocsátott török katona, Szmirna egy katolikus imodájába belopódzva, egy nagy ezüst

Krisztust lopott le a főoltár keresztjéről, de három hajóstól rajtakapvatván, elfogatott, s iszonyú döngéssel az örtányára vezetett, hol kivált, hogy három napi éhség vitte e tényre; ő igen ázsiai módon folyamodott Krisztushoz, a szegények és éhezők vigasztalójához.

Mustafa pasha helyébe scodrali Musztafa pasha nevezetett ki szmirnai kormányzóul, holérkezlett napontként várják.

Teherani hírek báró Pichou francia követ megérkezéről, s fényes, nagyszerű fogadtatásról értesítnek, melyeknek hossaadalmas leírásával nem untatlak, az igen hasonlita Muray angol követ fogadtatásához (melyet leírtam volt egy alkalommal), még a követnek adott ajándék is ugyanaz volt, t. i. egy drága (kövekkel ékített) szerszámú lő.

Az indiai szerencsétlenek felségelésére begyűlt özvegy (Stambulban) 1674 font, melyet a bizottmány elküldött Londonba.

Damaskusban oly nagy hó esett, hogy több száz ház összeomlott, s több ezer ember temetett romjai alá, a kár 2 millió piasternél többre tétetik. — Aldjon Islen. Bakalum.

Cserhalomtáj. — Egy szerencsétlen eseményt irandok le, mely Sz. Sz. Jakab több családának megkeseríté a husvét ünnepe. A mult éjjele 10 szeker ezen irt helységről elindult Beszterczére egy kis száraz polgártársuknak házépítését faanyagot kihordani. A szekerek az éj csendes magányában az árokalji gázlóhoz értek, a hol nem ismerve a Sajó vizállását, s nem gondolva arra, hogy a szép tavaszi nap szelid fény-sugarától olvadó hótömeg áradatot okozhat: neki hajtottak. De a szekereket a víz leragadta, s 21-ből 5 emberrel halálta víz duzzadt hullámai-ban, kik közül még eddig a keresők csak egy szabadságos katona, oláh szolgaleányt találtak meg. Egy legénynek egy jármától szabadult ökor a száraz máléfoldekre szabadult; de a szász folyvást a hullamok közt vélte magát, s a kihalásaira megjött kentelki molnárok alig tudák az ökor szarvaiba kapaszkodót elválasztani. Egy más flu éberlélekkel az ökor hátára kapaszkodva, ökröt a jármóból kiszabadítja, s úgy menekült. És ismét egy ökor, három egymásba csipeszkedett, s egyik által az ökor farkába fogódzott embert mentett ki. A marhák közül csak egy ökor és egy tehén veszett oda; pedig egy ökröt a szekér egy részével a kentelki gáton is besodrott, csaknem a falu végeig vitte a víz, élvé, bántatlanul. Vajha az utak készítésében is oly dicseretes erélyt kifejtett es. k. megyei főnök, bár az Árokaljától Szeretfalváiig vívó közlekedési út, hova-hamarabb megcsináltatná, hogy Bréte, Fellak, Sárvar, Sz. Jakab, Kérés, Czégő és Árokalja ne lennének a Beszterczére vívó utak gázlói oly igen és annyiszor szerencsétlenségnek kitéve.

S még csak annyit. Mult hó 30-kán az ág. hitű százb papás ó cs. k. ap. Felsőleg legmagasabb kegyéből vesztett tized-kárpótlási előléget készpénzül kapta. Annival teljesebb reménye lehet innen a hely. h. magyar papságnak, hogy illeték-előléget szintén meg fogja kapni, s a nélkülozés 10 éve után, jobblétének örülhet.

Április 5-kén, a mult nagy-péntekre virradólag, szintén az árvíz az egyik, tennep éjjele a másik besztercezi malom galját vivé el. Tán ez évi annyi oldal kedvetlen esetek gőzmalom építésre vezetendik az értelmekek.

Beszterczen beszélik, hogy az el nem égett városrészt egyik házánál eldugott gyujtogatót találtak, s inna lakosság félelemben rebeg. Mi nem hiszünk ily gonoszság létezésére felől.

A szentjakabi 4 vízbefutalt maig se kapták meg.

Abudbánya, márczius végén. — Tisztelt szerkesztő ur! Mióta becses lapját meg nem látogattuk, azóta több tény merült föl városunkban, melyeknek egy része nemzeti, más része társasági érdekkel bírva, már most igen érdekes újdonságok szolgálnak.

Először is irodalmi ügyeket hozok fel, mint-hogy jelenleg a legtöbb érdekek ez-k bírnak.

Hogy mily pártolási buzgalmatanusított közönségünk az azutáni években, hogy forradalomkori vesztességeit némileg kipótolhatta, az irodalom iránt, már tudva van; s hogy jelenleg is nem kevesebbet fejt ki, teljes örömmel tudathatom. S mimég több tópat ad honfui örömeinknek, közönségünk alsóbb köreiben is kezdik átlátni az irodalom mostani fontosságát s ebbeli érdekltségüket részvételt tanusítják. A románok közül is vagy ketten már huzamosb idő óta pártolják hírlap-irodalmunkat. Általán, bátran állithatom, hogy jelenlegi nyomozást körülményeink daczára is elég meleg részvételt viseltetünk nemzeti irodalmunk iránt. De nagy bünt is követnének el honfui kötélyünk ellen, ha irodalmunk jelenlegi, még sokkal égetőbb szükségét átlátván, azt öszvetett kézzel néznék s nem tartanók legszentebb kötelességünknek, annak pártolásában kithetelő buzgalmat, áldozati készséget kifejejteni.

Aldozatkész szeretettel kell tehát csüngenünk irodalmunkon, s azt melegen pártolunk, főleg, miután meg lehetünk győződve, hogy az irodalom az egyetlen közeg, melyen a nemzeti szellem velünk közlekedhetik, s hogy e téren tñtethetjük ki legfényesebben honfui szeretetünket s áldozatkésztségünket.

Azonban meg kell itt említenem, hogy az abudbányai közönség általán fogva nem elég tapintattal bír a szépirodalmi lapok megválasztásá-

ban, például: Sz. Közlöny és H. Futár egy példányban e járat, noha ezek a legjelesebbek a szépirodalmiak közül. Még M. Futár se jár ide, a mi azonban nem a mi hibánk, mert előlítettünk rá, hanem inkább hiszem, resteli ő kegyelme ily csúf téli időben erre járni.

Hölgyeink se maradnak tőlünk, férfiaktól hátra; ők is érezve honleányi kötevényüket, az irodalom iránt szép részvételt fejtenek ki. Koronként társaságosan meghoztatják a jelesebb irodalmi termékeket. Így lám! szép hölgyeink, elhihetik önök, hogy már sokkal szebbek, szertetre méltóbbak, mert azon kívül, hogy eme részvét honleányi kötevényükben áll, még oly foglalatosságot is teljesítenek önök az olvasással, melynek hasznát mondanom se kell, mennyire pótolja a társas éleli évek nagy hiányát itt Abudbányán, hol oly annyira elzárt életet élünk.

Örömmel irhatom, hogy szőnyegen forog egy casino létesítése, s már, — de csit! most nem szólok semmit egyebet róla; még tökéletesen életbe nem lépik, akkor aztán bővebben: ezáltal pedig csak azon óhajtsómat fejezem ki, vajha ezen szép érdekek minél több érdemes polgárt nyernének meg buzgó pártolókul.

Az abudbányai ref. egyházmege ref. lelkeszté. B. I. ur, erőlyes fellépésnyomán felsőbb engedélyt nyert, a két m. házban segélyt kérni templomának felépítésére, s iskolájának jobb karba hozására. Reméljük, hogy lelkes hítsorsaink meleg részvételt járuldanak ezen a forradalomkor oly pótóthallan veszteséget szenvedett egyház segélyezéséhez.

Közlekedésünk is lendületet kapott egy hertenként kétszer járó, diligencia által, mely ugyan csak közönségesen, kétfogatú, ernyős szekér, de mely az utazási kényelem igényeinek eléggé megfelel.

Nem lesz talán felesleges egy, rövid visszatekintés a lefolyt farsangra, minthogy nem minden idves eredmény nélkül folyt el. Egyébíránt minálunk a farsang csak egy érdekes táncvizigalomból állott, melyet nemeselelkűségé miatt közlissetben álló járásfőnökünk, a tanács mostáni széklő helyén, egy arra elég alkalmas terem-ben, az utcavilágítás közczélu eszméje valóstásának előmozdítására rendeztetett, s mely elég-csinos volt s kedélyesen folyt le, bárha a jelenvolt meghasonlás daemona némi csekély zavart is okozott, de legalább megjelenése eredményül megmutatá most is, hogy Abudbánya dísz-e, ereje s így fennsőbbisége melyik elem-ben van. Bál-kiálynőről nem szólok, mert nem vagyok barátja e hiúságot gerjesztő szokásnak, s ha éppen kérdőre is vonnának, ugyan mi egyebet mondhatnék jó feleséges ember létemre, mint azt, hogy: rám nézve a bálkiálynő, szívem királynője, kis feleségem volt.

Bányászati ügyeinkről csak annyit, hogy két bánya meglehetősen viseli magát, de ezért még világért se nevezhetők magunkat peruanoknak, mint nem rég egy újdonságnak tetszett minket elnevezni, ha jól emlékszem. A stompok dehogyan járnak, még mind békában tartja őket a szarnok tél.

A viszontlátásig elég lesz ennyi. D.

Székléy-Udvarhely. — (Folytatás a székléy-udvarhelyi ref. iskola részére keletkezett kegyes adományozásoknak.) — III. közlemény. A z erdővidéki ref. egyházkerületből Ezen egyházkerület is forró részvételt karolván feliskolánk segélyzési ügyét, s azon elvet állítván meg, hogy minden megye annyi 2 mfrtal, vagyis 40 pfrtal járuljon a székléy-udvarhelyi ref. iskola segélyezésére, a mennyi lelkét számlál: ennek következtében a tiszt. egyházkerületi előljáróság által biztosított iskolánk több ízben, hogy a m. e 10,000 lelekből álló erdővidéki ref. egyházkerület 20,000 vmt, vagyis 6,666 pft és 20 pkr öszveget (egy két év alatt) bead iskolánk pénztárába. A tisztelt egyházkerületi előljáróság ismeretes buzgalma, és erőlye jogosit beennünket hinni, hogy e szép ígérmény teljesedésbe is fog menni, annyival is inkább, mert már is kézbesítve van.

a) A megyék részéről: Nagy-Bacson 40 pft, Kis-Bacson 40 ft, Bardocz 78 ft 20 pkr, Bodos 33 pft 20 pkr, Bőllőn 60 pft, Bibarcfalva 200 pft, Füle 533 ft, 20 kr, Hermán 40 ft, Közép-Aja 733 ft 20 kr. Kőpecz 20 ft, Olasztelek 48 ft 32 kr, Szaldobos 193 ft 20 kr, Szász-Aja 227 ft 8 kr a n. tiszt. esperes ur küldött, — hithetleg egyes megyék adományából, — 1856. ápril. 1-én 301 pft 20 krt, 70 pfról szóló állampótelezvényt, és június 5-én 53 pft 20 pkr.

b) Egyes személyektől: Zatureczky István ur 5 pft, Bakó Dániel és Bardocz Sámuel 9 pft, a n. tiszt. esperes ur által indított aláírás nyomán adakoztak következők ez egyének: Benedek József 10 pft, Nagy Ferencz 20 pft, Benedek Sándor 2 pft, Gyertyáni Jónás 10 pft, Olaszteleki egyének 2 pft. 12 kr. Bartha Miklós 1 pft. Zsigmond Ferencz 1 pft. Kis János 1 pft. Kis Áron 1 pft. Balás Pál 1 pft. Möricz József 5 pft. Benedek János 2 pft. Incze József 1 pft. Biró András 1 pft. Nagy János 1 pft. David József 2 pft. Nagy Áron 1 pft. Szász József 1 pft. Pethő Mózes 2 pft. Karácson György 1 pft. Boda László 1 pft. Bartha András 1 pft. Benkő Ge. hely 4 pft. Kovácsai Gőcz Lajos 2 pft, Sükösd János 1 pft, Debiczky 1 ft, Incze Zsigmond 48 pkr, Málnási András 24 pkr, közép-ajtai ref. megye 24 pkr, Budai József, közép-ajtai 24 pkr, Budai József, bodosi 24 pkr.

c) A megígért öszvegen felül adtak: baróth

kath. lelkész, tisz. Csátó József ur 2 pft. Hildebrand cs. kir. biztos ur 8 pft. Lukács Lajos nagy-baconi úr ur kamatozó évenként 100 pft. Orvos Sükös Sándor ur átadott egy 100 pft. szőlő kötelezvényét (Folytatjuk).

Közl. Kis Ferencz,
r. tanár és iskolai közigazgató.

KOLOZSVÁRI NAPLÓ

* A múlt számban említve volt, hogy kormányzó herceg ö magassága az Erdélyben felállított gazdasági-iskolák alapításának előzményét, elhatározta, a vadászjegyek díjaiból álló pénzalap költségén öt erdélyi bensülött ifjút a felsőbb koronaországokban fennálló alsóbb gazdasági-iskolákban képzelteti. A feltételek, melyek mellett a folyamodók felvételt kaphatnak, a következők: a) Ismerése a német nyelvnek, mint előadási nyelvnek, — valamint a magyar és oláh nyelvnek, mint Erdélyben divatozó nyelvnek; b) legalább 16 éves életkor; c) ép, erőteljes testalkat, miről a kerületi orvos kell hogy bizonyítványt adjon; d) helybizonyítása a legszükségesebb iskolai ismereteknek, a minők az alsóbb iskolákban tanítottnak, s erről, valamint az ismeretlenségi szorgalmas látogatásáról iskolai bizonyítvány mellékelendő; e) kimutatása annak, hogy a folyamodó valamely gazdaságban már alkalmazva vagy legalább korához mért gazdasági foglalkozásban volt és jól viselte magát; f) alkalmatlanság menyny ideig tartott. Az erkölcsi bizonyítvány a kerületi hivatalnál meg erősítendő; g) kijelölése a szülők állása és lak helyének. Továbbá a folyamodók ezenkívül azonnal mindenestre még a felvételi vizsgát is ki kell hogy állják, annak eredményétől függően az intézetbe való tulajdonképp felvételének. Az egész tanulmány szabály szerint három évig tart; azonban oly tanoncok, a kik már megfelelő képzettséggel és valamely gazdasági tapasztalattal bírnak, hamarabb is végezhetnek. Az iskolai első felév minden esztendőben okt. 1-jén veszi kezdetét. A stipendiumos ifjak az intézetben kosztot, lakást és ruházatot ingyen kapnak; csak a szükséges fejjárut és lábbelit kell magokkal vinniük. Az oda- és visszautazási költség szintén fedeztetik. Magától értetetik, hogy rossz magaviselet vagy szorgalmatlanság a tanoncok az intézetből kizárását és a segélyezés elvesztését vonná maga után. Azon szülők és gyámok, a kik fia k vagy gyámfiak részére ezen ingyen tanítást valamely gazdasági-iskolában megnyerni kívánják, a szükséges bizonyítványokkal felszerelt folyamodókat f. é. június 10-éig adják be az erdélyi helytartóságnak előző hivatalához.

* Kolozsvári tanár Dr. Lenhossék ur a bécsi orvos-egylet levelező tagjává választott.

* Hirdetés-rovatunkban Stein J. kiadó-könyvtáros tisztelettel felszólítja azon ixtartókat, a kik Hory Farkas költeményeire előfizetést gyűjtjen szíveskedtek, küldenek be mellebb az ivetek; egyszersmind az előfizetőkölthet heti türelmet kér, miután a nyomtatáshoz szükséges papírra elfogyott, s a bécsi arcképmetsző művész is korább megrendelt művei miatt egy hónappal későbbre vállalja el megfizését.

* A szebeni hivatalos lap folyó hó 6-ról írja, hogy herceg Schwarzenberg, erdélyi kormányzó ö magassága az nap reggel indult el Szebenből szabadságújtára Csehországba, hogy a szeledebb évszak beálltával a karlsbadi gyógyfürösök használja. Megelőző napon d. e. a cs. k. helytartóság tanácsosi kara alelnök báró Lebzelter vezetéke alatt megjelent ö magasságánál, kifejezni forró ohajtását az utazás céljának teljes elérésé iránt és köszönetet mondani ö magassága elethű és mesterileg kidolgozott arcképeiről, melyet egy fiatal, a bécsi festésziskolában képzett erdélyi festő, Székely, készített és kormányzó ö magassága a cs. k. helytartóság tanácssternének díszítésére szánt. Helytartósági alelnök ur, a ki ö magassága előtt a tanácsosi kar élén szónokolt, egyszersmind azon kérészt is terjeszté elő, miszerint ö magassága engedné meg egy emlékkönyv készítését a cs. k. helytartóság számára, a melybe maradandó emléklül iktattnának be mindazon közigazgatási fontosabb és különösen befolyásos eredmények, melyekben oly gazdag azon időszak, melyre e koronaország nehézségeket teljes átalakítása esik, mialatt Erdély kormányzását ö magassága vezette. A cs. kir. helytartósági tanács-kar üdvözlését ö magassága a legkifejezettebb köszönettel viszonozta és a cs. k. helytartóság emlékkönyvének elkészítésébe beléegyezni méltóztatott.

* A „V. és V. — lap közli, a kolozsvári löversenyek sorozatát, a mint azok július hó 26—27-dik napján vsgbemennek. 26-kán: 1) Első osztályú államdíj 500 arany, futat 4 éves minden országbeli mén és kanczaló, távolság 3 1/2 ang. mfd, tétel 200 pft, fele bánat. A let és bánatpénzek fele az első, fele a második lóé. Aláírás és nevezés jun. 1-sőjén déli 12 óráig. 2) Vadászdi, futat minden nem telivér bármely nemű s bárhol nevelt ló, mely a kolozsvári kopófalca után a futtatás előtti vadászidőben 6-szor volt lovagolva, távolság 2 angol mfd. Ha nincs aláíró, nincs futás.

Nevezni lehet a futtatások megkezdése előtti nap déli 12 óráig. Tétel 25 pft, fűss vagy li-zess, urlovarok, a tétel 100 pftig a kolozsvári angol kopófalca fontatására fordítatik; a 100 pftot meghaladó rész pedig a nyertes lóé. 3) Erdélyi díj 1000 pft, futat minden Erdélyben elvett bármely nemű ló, melyről kibonyítatik, hogy nem telivér, távolság 3 ang. mfd. Nevezni lehet június 1-jén déli 12 óráig, tétel 100 pft; fele bánat. 4) Földészek versenye: futatnak mezei gazdák saját erdélyi faj lovai, távolság 1 angol mfd, bejelentés a futás napjáig; a díjak később fognak közzététetni. — 27-én: 1) Másodosztályú államdíj 300 arany, futat minden Erdélyben elvett és nevelt mén és kanczaló, távolság 2 1/2 ang. mfd, tétel 100 pforint, fele bánat, nevezés a többször említett napon. 2) Akadály-verseny 120 arany, körülbelül 3 ang. mfd, 3 árok és 3 korlát akadályllyal, (részletesebben később). 3) Kísérleti-verseny, Tisza László által ajánlott tiszteletdíj 20 arany értékű serleg. Futat minden Erdélyben elvett nemtelivér 4 éves kancza, távolság 2 angol mfd. ha 4 aláíró nincs, a futás elmarad, nevezni lehet négy héttel a futás napja előtt déli 12 óráig, tétel 10 arany; fűss vagy fizess; a tétel az első lóé egészen. Ló, mely a tiszteletdíjt egyszersre nyerte, arra többször nem futat, de a nyertes tulajdonosa a serleget jövő futáson más lóval védeni tartozik, ha akkor másnak lova lenne első, a serleg arra száll, s csak annak lesz állandó tulajdonává, ki a kísérleti versenyben két egymást követő évben nyertes. 4) Asz-szonyságok díja: futat minden Erdélyben és Magyarhonban elvett felvélő; távolság 1 1/2 angol mértföld; tétel 2 arany; fűss vagy fizess; idomított lovak kizártnak; urlovarok, nevezés jul. 24-én déli 12 óráig. A bejelentések és nevezések pályatitkár Páll Sándor urnál történnek Kolozsvárt, nagypiac 269. sz. a.

— A pesti nemz. színház drámaíró vá-lasztmánya által Dózsa Dánielnek „Bajusz és koldustársisnya“ című történeti vígjátéka elfogadtatott.

* Szász Károly hazánkfa, a kedvelt költő és a kunszentmiklósi ref. hívek lelkésze, új házassági frigyre lépett Bidó Antónia kisasz-szonynyal.

Nemzeti színház. (*) Buloyovszkyné asz-szony Kolozsvárt oly jól van fogadva, a mint csak remélni lehetett. A mi lelkes közönségünk szorgalmasan járja a színházat, s minden megjelenésekor nyájias tapsokkal üdvözl, és felvonások közben sine fine hívja a kedvelt művészt. Megnyultának a háttér az előadások, de megrövidültek az órák. Ki az a profanus, a ki panaszkodnak, ha „színház után“ hazafelé bálgyva, az éji őrt már kiáltani hallja: „tizen-egyet ütött az óra!“ Hol van egy a százak közül, a ki ne hódolna a művészet hatalmának, mely eltörli a percek határait, ébren tartja a legálmosb szemeket, s feledtet gondot, bút, hideget, meleget, éhséget, sőt bókáig őrt sárt és roz közeletet is, a minővel mi dicsekedhetünk? Oh a művészet hatalma nagy! és mi meghajunk Buloyovszkyné művészte előtt. De, bon Dieu! mit szólnunk mi róla, midőn e lap múlt számában Equal (=) barátunk mindent, a mi szép és magaslatló, elmondott már, kivette szánkból azon bókákat, a mikkel talán a mi hódolatunk is manifestálhatta volna magát! Itéljük meg önk, minő helyzet jutott most nekünk, midőn vagy csak az elmondottakat ismételtetjük, vagy ha viszhang lenni nem akarunk, bírálunk kell! Quo! bírálni? Ah, ez szörnyű háládatlan és nehéz szerep. Bírálni egy művészt, a kit oly szép n, és oly méltán lehet dicsérni; bírálni őt, a kinek „szinpad kellemes alakja és hangjának csalóány-dalszerű változatossága, a szívetek oly kedvesen lepi meg;“ bírálni őt, „a ki a magyart még egyszer oly búskúvé teszi nyelvére, melynek bájosabb gördülését alig hallhatni, mint az ő ajkairól!“ bírálni Buloyovszkynét, a kiért a pesti critica most gyászt hordoz és epedve visszaohajt! Parbleu! ez annyí lenne, mint a vízzel szembe uszni, s végre is daczára a legnagyobb küzdelemnek, azon venni észre magunkat, hogy odaérkezünk, a hova mások már megérkeztek. Mert ha százszor bírálók is Buloyovszkynét, refrainunk csak mégis az lenne, hogy: jeles művésznő, valóban az! Mi évek óta ismerjük őt, úgy szólv tanui voltak szép tehetség fejlődésének és a közvéle-mény és bírálat előtti gyors emelkedésének, s föltétve ha őt ismételt jeles, de pardon! nem bevégzett művésznőnek neveznők, a kit csak dicsőitni, de bírálni nem lehet, ennek oka azon körülményben lenne keresendő, hogy tisztában vagyunk: mit várhatunk még ezutánra (!) egy ily talentumtól, a melyet ódák, viharos tap-sok, egyoldalú dicséretök ép olykevessé szabad hogy röptében megakaszszanak, a mint sajnos lenne, ha cselszövények levernének. Oh bizonyára nem kis veszteség lenne, ha Buloyovszkyné akár terrorizáltatni engedné magát egy oly tribunál által, mely talán némi igaztalanságot követett el irányában, akár káprázva már szem-e a dicsőség előtt, mely őt körülugározza, megállapodnék ott, a hová búskúvéggel látunk már is emelkedni, de a honnan számára még van egy rövidke út, mit hátra kell hagynia, hogy azt mondhatssuk: im, itt a koszoru, mit csak a nagy művészeknek szoktunk nyújtani! Félre ne értsen senki! Midőn mi Buloyovsz-

kyné művészte iránti elismerésünket kifejezni kívánjuk, legyen szabad mellőznünk a banális phrasisokat, legyen szabad őt egyszerűen „jeles művésznő“nek nevezni, de ezzel nem elé-gedve meg, a jövőben töle nagyságot és rendkí-vüliséget várni, melyet oly szerencsés hang-szer és értelmesség mellett, a minővel bír, el is fog érhetni. Egy nagyratörő lélek mindig oly magas célt tűz ki magának, hogy midőn csak félig érte is azt el, már bámulatik, de azért soha se neheztel, ha a bámulók közt akad, a ki a tapsok zajában is azt kiáltja neki: for ever!

Buloyovszkyné föllepte figyelemmel kísérendjük, s az egyes előadásokról istenni fogunk jelentést.

KÜLFÖLD.

Franciaország. — A konferen-tia egybeleténeke idejét már is az ötödik hóig csuszatták ez évben a politikusok, csakhogy ez évből ki ne rekedjen e tűzöl-tó gyűlés, mert a sok füstölő kérdés valamelyike majd mérges lángba törhet ki. A konferentiára váró nehézségek most ismét egygyel szaporodtak. A párisi szerződés 16 §-a értelmében Ausztia, Francia, Angol, Porosz, Orosz, Törökország és Szár-dínia meghatalmazottjaiból bizottmány ala-kult, melynek földadata arról gondoskodni, hogy a Duna torkolatai tágán a záto-nyok elmozdittassanak, s a torkolatok ha-józhatókká tétessenek. A 17-ik § szerint a congressus ezen, valamint a partállami bi-zottmánynak meghagyta, hogy a munkának két év alatt be kell fejezve lenni. „Mihelyt e tén y a konferentián képviselt hatalmak-értésére esik, az európai bizottmány fel fog oszlattatni“ sat; ez a 17-ik § folyta-tása, melyet Ausztia és a port a most úgy értelmez, miszerint a konferentiának egyedül azon tén y ről kell értesülnie, mi-szerint a bizottmány munkáját befejezte, a nélkül, hogy terjedelmes jelentés szüksé-gellették. A nevezett két hatalom megha-talmazottjai tehát nem akarnak beleegyezni a francia meghatalmazott azon kívánatába, miszerint — a konferentia egybeleténeke napja közeledvén — a dunatorkolati bizott-mány tüztes jelentés szerkesztéséhez fog-jon, melyben a konferentiának szám adat-nék a bizottmány munkásságáról. Nemegyb ez, mint a régi harc megújulása; a francia kormány saját fővárosában mintegy euró-pai areopagot szeretne fölláttatni, míg Ausztia és a port a conferentia céljául azt le-kinti, hogy bizonyos cselekvények Európa színe előtt tudomásul vétessenek, s a párisi szerződés föltételeinek teljesülése egymá-sután legyen constatirozva.

— A francia kormány Perim szige-tének angol részről megszallatását egy-szerre roppant fontosságu ügynek szeretné tekinteni, miután azon megszállás már egy évnél tovább tart. Párisi lapok szerint Fran-czia és Oroszország már is együttes jegy-zéket intéztek volna Angliához, melyben „fölvilágosításokat“ kívánnak töle. Mintha csak e kettő kezekednek Törökország in-tegritásáról, s a párisi békeszerződés pon-tos teljesítéséről!

— Pelissier tábornagyot, hadsegé-dein kívül, még több francia tábornok ki-séri, kik a krími háborúban az angolokkal együtt vitézkedtek. Ezen tisztek közt Tro-chu tábornok az, ki legkedvezőbben nyil-atkozik az angol seregről. Ezen kitűnő ka-tona egy barátságos körben azt nyilvánítá, hogy az angol hadsereg, véleménye szer-int, a legvitézebb a világon. Egy jelenlevő senator erre azon kérdést intézte a tá-bornokhoz: vajjon egy angol vagy francia sereget vezényelne-e inkább? Ha angol volnék, bizonynyal! felelt a tábornok a go-nosz kérdésre.

— A katonai főparancsnokok fejedelmi ünnepélyességgel foglalják el egymásután székhelyeiket; mint előbb Canrobert Nan-cyba, márcz. 24-én Baraguay d'Hil-liers hasonló pompával vonult be Tours-ba. Palotájába megérkezvén, bemutatattá magának a hódolói jött számos hatóságokat és testületeket. Az érsekhez többi köztig szól a tábornagy: „Arend fentartása vé-gett jöttem ide, s küldetésemben erélyvel fogok eljárni. Nekünk csak egy a kiáltásunk,

és ez: éljen a császár. Mig én e tájon pa-rancsnokoskodom, itt nem fog lenni más. Én nem tudok két urnak szolgálni.“ A tá-bornagy napi parancsa így hangzott: „Ka-tonák! a császár engem a nyugati katonai oszállyak főparancsnokává nevezett. Az én feladatam a ti képeztetések s jólétekek fe-llett örködni, s ezen tájon fentartani a bé-két és csendet, melyeket Krimában és a balti tengeren kivitt győzelmeink oly sze-rencsén megszilárdítottak. Bennetek az ellenséggel szemközt nem csalódtam; most is számítok rátok az anarchisták letiprásá-ban, ha azok a császár kormánya, és csá-zári hg örökjoga ellen feltámadni merné-nek. Nekünk csak egy gondolatunk, egy kiáltásunk lehet: „Éljen Franciaország! éljen a császár!“

— A Franciaország és Svájc közti feszültség napról-napra nő, s a szövetségi kormány engedékenységeinek elvégre a canton-kormányok ellentétlenség meg kell törnie. Basel megkötötte magát s nem akar francia consult elfogadni, annál ke-vésbbé, mert az erre kijelölt személy ko-rábban a francia titkos rendőrség szolgál-tában állott. A szövetségi kormánynak oly jól esnek most a bölcs tanács, s Kern tudor, a párisi követ, most jó haza Bernbe, hogy tanácsot kérjen.

— Nehány nap előtt történt, hogy a kis császári hercegnék először nyitak le haját, az udvarnál divatozó ünnepélyes szer-tartások szerint. Több föméltség volt jelen, kik közt a császár „Franciaország gyer-mekének“ lenyirt hajfűrtjeit felosztotta. A hajnyíró 1000 frankot kapott ajándékba. Március 29-kén pedig a császár és a csá-zárné s a császári herceg a tuilerák kert-jének elzárt részében sétáltak. A herceg kis kocsiában ült, melyet a császár saját ke-zeivel vont, a magzat színe egészséges és vitor volt.

— A napokban nyújtott át a francia császárnak az angol királynő által ajándé-kozott új mintára készült a gy u. A „Moni-teur“ szerint a császári pár kijelenté Cow-le y lord előtt, mily kellemesen meglepet-ték az angol királynő ezen szíves figyel-mel által.

Anglia. Bombay hó 1. márcz. 9-ről jelentik, hogy Grant a fölkölöket Rohil-kund mellett megverte; az ellenség vesz-teése 5000 halott. A „Nord“ föltölőnek találja, hogy a fölkölök mindig oly szerte-len sokat vesztenek, míg az angoloknak mindig csak két vagy három sebesült-jök van. Vajjon nem mondhatná-e meg nekünk ez a muszka közöny, kitől tanu-lták az angolok, hadi tudósításokat ily módon szerkeszteni?!

— A suez csatorna kérdésében a Derby-kabinet is ott áll, hol előde állott: a nem-akarásnál. E csatorna-nyitás nem hasznos Angolország világhatalmi állására nézve, tehát a vállalat lehetetlen, s an-nak a mi lehetetlen, kezdete se lehet. A francia kormánysajtó természetesen du-lful e miatt. A „Pays“ szerint, a mely hata-lom Périm szigetet bírja és megerősíti, tetteleg arra lenne a Veres-tengernek, s ily körülmények közt Anglia aggodalom nél-kül beleegyezhet a suez földszoros ke-resztül furásába is, miután az északi be-járásnál megszűntetett zár a déli kijárásnál ismét vissza fogna állítatni.

— Tchorzewski, lengyel nyom-dász Londonban, másodszor állt egy gyalá-zó-irat (libell) kiadásá iránti vád miatt a rendőrtörvényszék előtt. Jardine volt a rendőrbíró, Bodkin vádló, Lever-son védő. Vádló megígéri, hogy az ülés végén a pamphletnek egy pontos fordítá-sát fogja benyújtani. Védő jelenti, miképp Talandier (a kérdéses röpirat egyik szer-zője) előtte nyilvánítá, hogy nem kívánja ama könyv nyomtatóját felelősségre vo-natni, hanem ő maga kész a törvényszék előtt megjelenni. Bodkin viszonozá, hogy Talandier forduljon erre nézve a kincstári hivatal sollicitorjához. Lever son ezután kiemeli azon különös nehézséget, hogy e fogalmat: „gyalázóirat“ (libell) a törvény sehol meg nem állapítja. A korábban ho-

zolt ítéletek olyneműek, mint a boszorkányperekben hozottak. Egy jogtudós ama definíciójából, mely szerint gyalázó-irat (libell) az, mely az illető személy érzelmeit sérti, szerinte az tűnik ki, hogy gyalázó-irat az, mit valaki annak tart. Britt alattvalóknak szabad a kormány tagjainak balgaságait és képtelenségeit megírni, ezt mondja tovább ama jogtudós, de ha a mellélt egyéni érzelmeiket sért, itt van a határvonal, hol a vétség kezdődik. Amde akkor kérdi, miért nem fogják perbe a „Punchot”, mely lap a premiért nevétséges helyzetben tüntette föl. Volt Angliában egy kor, midőn a halálos büntények száma nagy s a raboltság még törvényes volt, és akkor libellnek azt tarták, ha valaki állítani merte, hogy Anglia törvényei ellenkeznek Isten törvényeivel. Később azon állítást, hogy Pittnek a nemzeti adóssággal üzőt játéka ez adósságot le nem szállítja, gyalázóiratnak nyilvánították. Ebből és több másokból kitűnik, hogy a bírak minden egyes esetre magok gyárták a törvényt, szóval: hogy a libell-perek semmivel se jobbak, mint a boszorkányperek. — A bírő egy pár közbetvelet észrevétele után folytatja Leveson: vitaszabadság nélkül nem tudhatni, vajjon egy kormány jó-e vagy rossz. Az azonban fontos, hogy a rossz kormányzás ismerve legyen, hogy azt meg lehessen gátolni. Ennélfogva szabadnak kell lenni annak is, hogy megrovattassék. Ha bírja, bizonyítsa be, hogy ő abban nem bűnös, a mivel vádolják; de tegye ezt anélkül vita után. A bírő: ön tehát nyílt vitának tartja azt, ha azt mondják, valaki gyilkos, s ezért le kell neki gyilkoltatnia? Leveson feleli: ha be tudom bizonyítani, mindenesetre. Továbbá állítja, hogy az egész pamphlet sehohse tartalmaz egyenes felhívást az orgyilkosságra. A francia császár nincs megnevezve. Továbbá Junius, t. Denmann, D'Israeli és Gladstone irataira, valamint „Englishman” leveleire a „Times”-ben hivatkozik, melyekről azt állítja, hogy a királygyilkosságot védelmezik. Aztán minden görög és római történetben magasztalva vannak a zsarnok-gyilkosok. Végre Leveson figyelmeztet a bírót, hogy ő nemcsak a korona szolgálja, hanem egy szerszám a nép szabadságainak őre, mely csak a legnagyobb sajtószabadság által

tarttható fenn. Bodkin a kormányt, azért, hogy a keresetet megindította, már eléggé igazolva látja azáltal, hogy egy ur, ki ez ország ügyvédek sorában áll, ezen gyalázatos rópiratban foglalt tanokat védelmezi. E rópirat szerzői néhány helyen a császár elleni minapi merényletre vonatkoztak s sajnálatuk fejezik ki a fölött, hogy annak becsületében részt nem igényelhetnek. Ha ez nem egyenes felhívás a gyilkosságra, akkor vádolt nem tudja, mit jelent az angol vagy általában bármely nyelv. A sajtószabadságot Angliában senkise kívánja megszorítani, de ha oly rópiratokat lát, melyek egyenesen gyilkosságra szólítanak, akkor ő azt állítja, hogy azok minden civilizált nemzet, s így az angol közérzetében is undort gerjesztenek. Jardine, a bírő, ezután így szól: Nekem csak azt kell megfontolnom, vajjon prima facie forog-e fönn elég arra nézve, hogy fölvehessem, miszerint elítélés fog bekövetkezni. Azt hiszem, erre igenlőleg felelhetek, s ezért vádlottat felhívom, állítson kezet arra nézve, hogy a törvényszék előtt meg fog jenni. Ez megtörténvén, vádlott szabad lábára állítottatott.

Törökország. — A Herczegovinából jött legújabb tudósítások békés hangnak. A „Jour. de Const.” a fölkelés jelentőségét igyekszik minél csekélyszerebbnek tüntetni fel, a panszlavizmust pedig pusztán politikai utópiának, a melyet valamely tudós német író kotolt ki. — Némi méltányos engedmények s egy kis eszélyes rendszabály, a jó lap nézete szerint, ehhez járulván természetesen a katonai erő kifejtése is, a csendet helyre fogják állítani; ezeken kívül arról is gondolkozik a porta, hogy a hűbéri garázdaságnak, mely azon szerencsétlen tartományokat oly súlyosan nyomja, végét szakassza.

Ellenben a portára nézve Ázsiában komoly bajok merülnek föl. A „Tr. Ztg.” szerint valóság, hogy Bagdad legelőkelőbb családai néhány arabfőnökkel egyesülve, Omer pasa bevonulásának ellenszenvet vetve látták magat a szardár, kíséret csapatait az ellenséges megtámadások ellen harcaztatni vezetni. A legutóbbi ily csaták egyikében, mely Omer pasha kedvence, első hadsegéde Nourin bey ve-

zénylete alatt történt, nemcsak a főtiszt, a ki Ausztriában, s kivált Magyarországon Eischel és Larodi nevek alatt még emlékeztetben lehet, maradt volna a csatásikon, hanem még hat más főtiszt is, több közlegényvel együtt, elhullott.

Ugyanakkor Stambulban híre szárnyalt, hogy Albániában a fölkelők s a nagyrészt lengyelekből álló török-kozák csapatok közt csetepaté volt, mikor is ez utóbbiaknak nagy része felkonciztatott.

UJ POSTA

A „Post”-nak írják Párisból, hogy Napoleon császárnak Osborne-ban teendő újabb látogatása soha még csak szándékban se volt, s a legtávolabbi valószínűség se látszik birni.

Mintán Franciaország a maga szövetségeséhez egy tábornagyot küld nagy követül, s Anglia ezért viszonzándokul egy szép ágyú küldésével boszulta meg magát: a császár mint látszik a Nagybritanniát illető utlevél-szigorral egészen fel akar hagyni, s az angol alattvalóknak Franciaországban utaztatását megkönynyebbitni. Németországra nézve is sokat szelidült, Walewszki gróf, csak Svájc ellenében látszik a tuileriák kabinetejé kérelmettel szilárdsággal ragaszkodni kimondott akaratához, holott Genaból ujjal több olasz kiutasítást jelentik, a kik éppen nem voltak veszélyes jelleműek.

Nagy hatást gerjeszt Párisban, hogy a hivatalos „piemonti újság” lapja élén két új, „biztos kulfölből” kapott okmányát közli Orsininak, egy második levelét Napoleonhoz, s a ki végzettnak végrendeletét. A piemonti kormány — mint egy rajnai lapnak írják, — Franciaország kívánataira adta ki ez okmányokat. A végrendelet tartalma teljesen jelentéktelen: a levél csak az, hogy Orsini tettét megbánja, s honosait a politikai gyilkosság kiirtására kéri, s önmegtagadásra, egyesülésre, s erényességre inti. Közölni fogjuk jövő számunkban.

Hogy a Perim-kérdésben Francia- és Oroszország előterjesztést tettek volna Angliához, még eddig nem valósult.

Sőt Walewszki gróf felszólította volna a hivatalos lapokat, hagyának fel egyelőre a kérdés tárgyalásával, hogy a diplomatiái alkudozások folyamát ne háborgassák.

A Suez-kérdés se haladt egy lépést is elő, mint a „Nord”-nak írják — s Lesseps ur eddig nem jutott többre Stambulban, mint hogy — minden diplomatiái lakomákra meghívják.

A párisi udvar nagyon aggodik Jeromos közelgő halála miatt. Sokat beszélnek Napoleon herczeg magatartása felől, a ki a leendő regenségre igényt tart születésénél fogva, s általában a dolgok folyamával éppen nincs megelégedve. Jól értesült személyek attól tartanak, hogy komoly nehézségek merülendnek fel a Tuileriák és a Palais royal között, mihelyt Jeromos hg. be fogja szeitet zánni. Valamely udvari esemény van készülöben; mert bizonyos helyen szigorú rendszabályokról beszélnek, miknek a tárgya Napoleon hg., s az ő magatartása lennének. Így írják egyhangulag a „belga Ind”-nak, s az „A. A. Ztg”-nak.

Az indiai billre nézve a miniszterium beblében is szét ágazók a vélemények, mint hallszik, s mig egy rész a billt meröbeni elfogadását kívánja, a másik bármiféle módosításokat is kész elfogadni, csak hogy tárczáját megtarthassa. Az „Observer” szerint azt hiszik, hogy még a toryk egy része is alkalmasint ellenzendi az indiai-billt. Azonban hirszerint a kormány hajlandó abban tetemes módosításokat eszközölni.

Trieszt, márcz. 5. „herczegovinai tudósítások jelentik, hogy a Kleknlé ki-szállt török hadcsapatok Stolacznál táborba szálltak. Hirszerint 6000 főnyi rendetlen csapat öszpontosult Kuczkónál; a rajk azonban nem akarnak többé hallgatni az ismeretes vezér Vukalovicsra, s ismét hajlandók földetl miyelésére, összeütözésről semmi se hallatszik, s megvalósulni látszik, hogy a montenegróiak is esendesen viselik magokat határaikon belül.”

Bécsi börze. — Április 6-án. Erdélyi urbéri papir 78 $\frac{1}{4}$. Magyar urbéri papir 79 $\frac{1}{2}$. Nemzeti kölcsön 84 $\frac{1}{16}$. Arany 7 $\frac{1}{2}$ darabja 4 ft 50 $\frac{1}{10}$ kr) Ezüst 5 $\frac{1}{2}$.

Felölös a szerkesztésért BERDE ÁRON.

MAGÁN HIRDETÉSEK.

(409) Stark Károly nyerges mester Bécsben, igen jutányos áron készít mindenféle utazó vagy szekerező, nehéz vagy könnyű kocsiakat; hasonlóképp készít mindenféle angol nehéz, vagy könnyű igát. Az ily nemű igák (lóra való szerszámok) jelesen a gazdaságtól körül előnyöknek bizonyultak. A jutányos ár mellett ajánlja legpontosabb szolgáltatást. Megrendeléseket magyar és német nyelven elfogad Rosseu Schmiedgasse 102 szám alatti egészen újól s nagyszerűleg felszerelt gyárában.

(414) Eladó ház. Dézsen a piacon az 5-dik szám alatti ház szabad kézből eladó. A köböl erősen épült házban van hét jó szoba, konyha, nagy éles kamarával. Az udvaron 10 lóra istálló, gabonatar, két szekérszín, egy tüzfutató kamara, jó és bővizű kut Gyümölcs, virág- s velenyenes kerttel, mind egy kiterjedésben. Minden jó állapotban. A venni szándékozó alku (Unterhändler) ki rekesztésével bővebb értesítést nyerhet Kolozsvárt ügyvéd Vajna Sándor urnál, akár Dézsen a háztulajdonosnál.

(410) Hirdetmény. Alólírtak következő birtokai, ugymint 1 Sz. Udvarhelyen 132 szám alatti telke első felében egy emeletes köbűlet 6 szobával, kamra és pinczével, egy földszinti faépület 5 oszlatlyal, egy 8 lóra való istálló koccsizinnel. 2) Ugyanezen telkek másik felében a Küküllő mellett egy 25—28 mázsa gabna kiégetésére, minden gépezetekkel s kellekkel, melléképületekkel ellátott szeszyára. 3-or a K. Közlöny jelen évi 5-ik számában kiírt peteki birtoka folyó év majus havának az 1, 2 pont alattiakra nézve 15-én a fennírt számú házban, a 3-ik alattiakra nézve 18-án Peteken a 11 számú épületben reggeli 10 órakor kezdendő árverés után a többet ígérőknek készpénzen eladatnak, az 1. pontra nézve 400, a 2—3-ikra nézve 500—500 pft bántapénz létele mellett. Az irt határnapok előtt szabad kézből is köthetetik

(2—3) szerződmény. Bővebb tudósításokat vehetni bérmentes levél után Sz. Udvarhelyen t. Kovács Domokos, M.-Vásárhelyen t. Dobolyi Sándor uraktól. P. Horváth Dániel.

(407) THALMAYER J. Nagy-Szebenben, főügynöke a cs. k. kizárólagos első ausztriai biztosító-társulatnak, mindennemű biztosítások felvételén kívül, minden ausztriai állampapírok bevásárlását és eladását eszközöl, s egy szerződés ajánlja erőfúrti vélemény, lucerna és steyer löher-magjait, melyeknek tényész-ejéről jót áll.

(379) Med. Dr. COHN gyakorlati fogorvos. Lakása a Biasini szállodájában, 5-dik szám alatt. Minden a foggyógyászat körébe tartozó esetekben rendelvényez naponként reggeli 9 óratól délutáni 5 óráig.

(337) KÖLCSÖNT gyorsan s jutányosan erdélyi birtokra is eszköz Scheinert Nándor több magas családok ügyigazgatója. Lakik Bécsben, Schultergasse 403 sz. alatt.

(412) Tisztelettel szölitom fel a Hory Farkas költeményei t. cz. ívartól ívők hováhamarabbi böküldésére; ugy szüntén t. cz. előzetüimöl hat héti t. relmet kérek azon okoknál fogva miszerint egy felöl a téli víz szüke miatt papírom megfoggyakozott, más felöl a bécsi arczképmetsző művész korább megrendelt művei miatt egyhólnapal későbbre vállalál el megbízásomat. STEIN JÁNOS.

(413)

Czáfolat.

Azon hir terjedt el, hogy gróf Péjácsevich Márk ő nagysága eladová hirdett borsai jószágát már is eladott volna. Minékutána ezen hir arra számítottnak látszik lenni, hogy a hozzá szólani kívánókat eltávolítsák a concurrentiától, kénytelenítettük alólírt, mint a fennebbi birtokos teljhatalmu biztos és jószágainak igazgatója, ezen hirt alaptalanak és valótlanul nyilvánítani. A jószág ugyan eladó, de még nem adott el, és így mindenki az érintett jószág megvásárlásához szólhat.

Borsa, április 1-jén, 1858.

Keményfi József.

(335)

Jószág-eladás.

Gróf Péjácsevics Márknól született gr. Bethlen Hermina sz. csehi, borsai, springi, szászalaknai, szt annai és n.-paczali jószágai hozzá tartozó részeikkel együtt, szabad kézből eladók. Értekezni lehet az alólírtál Borsán, utó-posta Választ. Keményfi József, jószágigazgató.

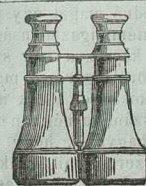
(340)

POPP J. G.

gyakorló orvos urnak az ANATHERIN-SZÁJVIZ feltalálója s szabadalmazt tulajdonosának Bécsben. Ezennel bizonyítom önnek, hogy én az ön szájvizét szigorúan megvizsgáltam és igen ajánlatónak találtam. — Bécs, január 1857.

Oppolzer J. m. k.

cs. k. tanár a bécsi egyetemnél, kir. szász udvari tanácsos stb.

LAKVÁLTOZTATÁS.

Alólírt tisztelettel adja tudtára az érdemes közönségnek, hogy optikai-eszköz-raktárát Kriebli monostortczai házából áttette Szathmári György arany- és ezüstműves házába és boltjába.

HEINRICH JÓZSEF, optikus és mechanicus.

